

**Vurderinger av kommunens eierskap i ulike selskaper****Dokumentinformasjon:**

Saksbehandlar: Anne Mette Liavaag  
E-post: postmottak@alesund.kommune.no

Arkivsak: 24/16987  
Journalpost: 26/78010

**Behandling:**

| Saksnummer: | Utval:          | Dato:      |
|-------------|-----------------|------------|
| 016/26      | Eigarskapsutval | 31.08.2026 |
|             | Formannskap     |            |
|             | Kommunestyret   |            |

**Kommunedirektøren si innstilling:**

1. Ålesund kommunestyre slutter seg til den framlagte inndelingen av kommunens eierskap i kategoriene beholde eierskap, vurdere eierskap og avvente vurdering.
2. Kommunedirektøren legger den framlagte oversikten og inndelingen av kommunens eierskap til grunn for det videre arbeidet med vurdering av kommunens eierskap.
3. Vurderinger av framtidig eierskap legges fram for politisk behandling som egne saker.

**Saksgang:**

Saken behandles i Eierskapsutvalget som gir innstilling til formannskapet. Endelig vedtak i kommunestyret.

**Samandrag:**

Ålesund kommunes eierskapsmelding slår i prinsipp 1 fast at kommunens eierskap skal evalueres jevnlig. På bakgrunn av dette legger kommunedirektøren fram en sak om hvordan kommunen kan arbeide systematisk med vurdering av framtidig eierskap i selskaper der kommunen har eierinteresser.

Kommunedirektøren har utarbeidet en samlet oversikt over kommunens eierskap, der de enkelte selskapene er vurdert og kategorisert som beholdt eierskap, eierskap som bør vurderes nærmere eller eierskap der vurdering bør avvendes. Oversikten følger som vedlegg til saken og foreslås lagt til grunn for kommunedirektørens videre arbeid.

Formålet med saken er ikke å ta stilling til enkeltstående eierskap nå, men å etablere en struktur for videre arbeid. Nærmere vurderinger av enkeltstående eierskap vil bli lagt fram som egne saker til politisk behandling.

### **Saksopplysninger:**

Ålesund kommune har eierinteresser i flere selskaper og samarbeidsorganer. Eierskap er et viktig virkemiddel for å ivareta kommunale oppgaver, samfunnsutvikling og tjenesteproduksjon. Samtidig stiller kommunalt eierskap krav til bevisst eierstyring, tydelig formål og jevnlig vurdering av om eierskapet fortsatt er hensiktsmessig.

I Ålesund kommunes eierskapsmelding følger det av prinsipp 1 at eierskapene skal evalueres. Dette gir et tydelig grunnlag for å gjennomgå kommunens eierposisjoner og vurdere om de fortsatt er i samsvar med kommunens formål, behov og rolle.

Formålet med denne saken er å legge fram et administrativt opplegg for hvordan Ålesund kommune kan følge opp prinsippet om evaluering av eierskap. Som grunnlag for dette er det utarbeidet en samlet oversikt over kommunens eierskap, med vurdering av de enkelte selskapene. Oversikten følger som vedlegg til saken. Saken gjelder dermed overordnet inndeling, vurderingsgrunnlag og videre oppfølging, og ikke endelig stillingtagen til konkrete eierskap.

Kommunedirektøren vurderer at det er hensiktsmessig å etablere en strukturert og forutsigbar prosess for evaluering av kommunens eierskap. Dette vil bidra til:

- bedre politisk styring av eierskapene
- tydeligere sammenheng mellom eierskap og kommunens mål
- bedre vurdering av økonomisk og administrativ risiko
- avklaring av om eierskap fortsatt er nødvendig eller formålstjenlig
- bedre håndtering av eventuelle rollekonflikter mellom kommunen som eier, myndighetsutøver, bestiller og tjenesteyter

Kommunedirektøren vurderer at følgende spørsmål bør inngå i vurderingen av hvert enkelt eierskap:

- Formålet med selskapet: Er selskapets formål fortsatt relevant og i samsvar med kommunens behov?
- Formålet med kommunens eierskap: Er den opprinnelige begrunnelsen for eierskapet fortsatt gyldig?
- Måloppnåelse: Bidrar eierskapet til å oppnå kommunale mål og prioriteringer?
- Kommunal rolle: Er eierskapet i tråd med kommunens rolle og oppgaver?
- Eierstyring: Har kommunen tilstrekkelig mulighet til å utøve aktiv og forsvarlig eierstyring?
- Økonomisk risiko: Har eierskapet økonomiske konsekvenser eller risiko som tilsier nærmere vurdering?
- Rollekonflikter: Oppstår det uheldige rollekonflikter som følge av kommunens eierskap?
- Alternativer: Kan formålet ivaretas på andre og mer hensiktsmessige måter enn gjennom eierskap?

### **Forslag til inndeling av eierskapene**

Det er utarbeidet en samlet oversikt over kommunens eierskap, jf. vedlegg, der selskapene er vurdert ut fra blant annet formål, eiermotiv, selskapsform, eierandel og kommunal

relevans. For å strukturere det videre arbeidet er eierskapene i oversikten delt inn i ulike kategorier.

**1. Eierskap som bør videreføres**

Dette gjelder selskaper der eierskapet vurderes som klart forankret i kommunens lovpålagte oppgaver, tjenestebehov eller strategiske mål, og der det per nå ikke er grunnlag for å foreslå endringer.

**2. Eierskap som bør vurderes nærmere**

Dette gjelder selskaper der det er behov for en mer inngående politisk og administrativ vurdering av framtidig eierskap. Det kan for eksempel være aktuelt der:

- formålet er uklart eller endret over tid
- eierskapet ikke lenger framstår som like relevant
- kommunen har begrenset styringsmulighet
- det foreligger økonomisk risiko eller rollekonflikter
- det er usikkert om eierskapet fortsatt er det mest hensiktsmessige virkemiddelet
- det er behov for å vurdere om dagens organisasjonsform er hensiktsmessig for å ivareta formålet med eierskapet

**3. Eierskap der vurdering bør avventes**

Dette gjelder selskaper der pågående prosesser, omorganisering, vedtektsendringer, eierdialog eller andre forhold tilsier at det er mest hensiktsmessig å avvente en endelig vurdering.

**Videre prosess:**

Den foreslåtte inndelingen av kommunens eierskap legges til grunn for kommunedirektørens videre arbeid. Nærmere vurderinger av framtidig eierskap i de enkelte selskapene vil bli lagt fram som egne saker til politisk behandling.

**Økonomiske / juridiske / andre driftsmessige og organisatoriske konsekvensar:**

Saken gjelder i denne omgang overordnet inndeling og videre oppfølging av kommunens eierskap, og innebærer derfor ikke i seg selv direkte økonomiske konsekvenser knyttet til endringer i enkeltstående eierskap. Arbeidet med å vurdere kommunens eierskap vil imidlertid kreve administrative ressurser. Begrensede administrative ressurser innebærer at utredningene må skje over tid og i prioritert rekkefølge. Eventuelle økonomiske, juridiske, driftsmessige og organisatoriske konsekvenser av endringer i konkrete eierskap vil bli vurdert og lagt fram i de enkelte sakene.

**Konklusjon med grunngiving:**

Kommunedirektøren vurderer at Ålesund kommune bør følge opp eierskapsmeldingens prinsipp om jevnlig evaluering av kommunens eierskap gjennom en systematisk og trinnvis gjennomgang av de selskapene kommunen har eierinteresser i.

Det er utarbeidet en samlet oversikt over kommunens eierskap, med forslag til inndeling i kategoriene beholde eierskap, vurdere eierskap og avvente vurdering. Kommunedirektøren anbefaler at denne oversikten og inndelingen legges til grunn for det videre arbeidet, og at

nærmere vurderinger av framtidig eierskap legges fram som egne saker til politisk behandling.

Jon Steven Hasseldal  
kommunedirektør

**Vedlegg:**

1. Vurdering av eierskap august 2026